

Miljødirektoratet
Postboks 5672, Torgarden
7485 TRONDHEIM

Saksbehandler, innvalgstelefon
Erica Neby, 62 55 11 65

Endelausmyrene naturreservat - oversendelse av klage på vedtak om tillatelse til lisensfelling av ulv og jerv, samt bruk av løs hund

---

Statsforvalteren i Innlandet har utdypet sine vurderinger av vedtaket, og korrigert tidsrommet for bruk av løs hund i forbindelse med lisensjakt på jerv, siden dette hadde falt bort fra vilkårsoppramsingen i det opprinnelige vedtaket. Ellers finner vi ikke grunnlag for å endre vedtaket av 13. august 2021 i Endelausmyrene naturreservat på bakgrunn av NOAH sin klage. Saken sendes derfor videre til Miljødirektoratet for klagebehandling.

Bakgrunn

Jaktlaget til Bjørn Sønsteby søkte 28. juli 2021 om dispensasjon fra verneforskriften for Endelausmyrene naturreservat for å utøve lisensjakt på rovvilt og bruk av løs hund i reservatet. Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 ga Statsforvalteren i Innlandet 13. august 2021 jaktlaget en dispensasjon fra verneforskriften for Endelausmyrene naturreservat punkt IV. 2. De fikk lov til å drive lisensjakt på ulv og jerv i reservatet i perioden 10. september 2021 til 31. mai 2022, dersom rovviltnemnda åpnet opp for dette, og de fikk lov til å bruke løs hund til lisensjakta til og med 1. april 2022. Vi begrunnet dispensasjonen med at kunnskapsgrunnlaget var godt nok for å fatte et vedtak, at den samlede belastningen på økosystemet ikke ville bli for stor, at det i hovedsak er fra og med våren som området er viktig for våtmarksfugl og at lisensjakta ikke ville påvirke verneverdiene i reservatet nevneverdig.

Søknaden og dispensasjonen er vedlagt.

Klagen

NOAH sendte 3. september 2021 en klage på dette vedtaket. Klagen er relativt omfattende, men hovedpunktene i klagen er:

- Vernet av truede dyr i reservatet må ikke svekkes ved å tillate jakt.
- Kunnskapsgrunnlaget i dispensasjonen er mangelfull siden det ikke fremgår hvordan lisensfelling vil påvirke de andre artene som lever i området.
- Det fremgår ikke hvordan miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 er vurdert.
- Vedtaket vil ha presedens overfor andre tilsvarende saker.

- Ferdsel bidrar til forstyrrelse av fugl på næringsøk, ved hekking, ved hvile og ved overnatting, og derfor kan ikke lisensjakt med bruk av løs hund ikke bidra til nevneverdig forstyrrelse slik som vedtaket sier.
- Flere fuglearter vil være i gang med hekkinga i lisensfellingsperioden 10. september – 31. mai. Ferdsel i denne perioden er negativt.
- Det er fugler og dyr i reservatet hele året, og den samlede effekten av jakta må derfor vurderes gjennom hele året, ikke kun i den mest sårbare tiden for fugl.
- Lisensfelling er ikke en bagatellmessig eller forbigående forstyrrelse.

Klagen er vedlagt.

Statsforvalterens vurdering av klagen

Vedtaket av 13. august 2021 er et enkeltvedtak det går an å klage på. Klagen er sendt innenfor klagefristen og NOAH er en organisasjon som vi mener bør ha rettslig klageinteresse siden de jobber for dyrs rettigheter generelt, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven.

Vi er enige i at vårt vedtak av 13. august 2021 har en del mangler når det kommer til vurderinger, konklusjon og vilkår. Vi kunne ha omtalt naturmangfoldloven § 9 i vurderingen av de miljørettslige prinsippene, samt presisert at vi mente at tiltaket ikke var i strid med verneformålet i tillegg til at det ikke ville påvirke verneverdiene nevneverdig. Vi burde også ha vurdert presedensvirkningen av vedtaket og presisert at hjemmelen lå i naturmangfoldloven § 48, første alternativ. Vi ser også at perioden for tillatelse til bruk av løs hund i forbindelse med lisensjakt på jerv har falt bort fra kulepunkt 3 i vilkårene. Dette ønsker vi å rette opp i, se derfor nytt vedtak nedenfor.

Vi er enige i at ferdsel kan virke forstyrrende overfor fugl slik som NOAH anfører i klagen, særlig i trekk- og hekkeperioden. Det er dog ikke noe ferdselsforbud i Endelausmyrene naturreservat, og antallet dyr, inklusive fugl, som bruker reservatet til næringsøk, parring og yngling/hekking når det fortsatt er snø er begrenset til et fåtall arter. Snøen ligger vanligvis til ca. midten av mai i dette området, og hvis bruken av løs hund i forbindelse med lisensjakt på ulv begrenses til før 1. april bør dette kunne tolereres. Vi forventer ikke at ferdselen i reservatet vil være stor under lisensjakta på ulv, siden det de siste 20 årene kun har vært observert et fåtall ulver i området. Derfor anser vi ikke at lisensjakt på ulv vil bidra til noen vesentlig økt belastning på økosystemet eller nevneverdig påvirkning på naturverdiene.

Når det gjelder lisensjakt på jerv og bruk av løs hund i forbindelse med denne så viser vi til at det er tillatt med jakt i reservatet på for eksempel hjort, rype, hare, elg og rådyr, også ved hjelp av løs hund. At dette er tillatt i reservatet indikerer at jaktforbudet i forskriften først og fremst har til hensikt å skjerme fuglelivet fra forstyrrelser i trekk- og hekkeperioden, og at forbudet ikke har til hensikt å verne alle dyr i reservatet mot jakt. Jakt på hjort starter 1. september, jakt på rype starter 10. september, jakt på hare starter 14. september, jakt på elg starter 25. september og jakt på rådyr starter 30. september. Å tillate jakt på en dyreart (jerv) som ikke ofte forekommer i reservatet mens det samtidig er åpnet for bruk av løs hund i forbindelse med jakt av flere andre arter i reservatet, mener vi ikke vil bidra til noen vesentlig økt belastning på økosystemet eller nevneverdig påvirkning på naturverdiene.

Lisensfelling av både ulv og jerv er en oppfølging av Stortingets vedtatte rowiltpolitikk og dermed viktig å få gjennomført for flere parter. Dette er også et argument for å tillate lisensfelling i reservatet, særlig når vi ikke mener at det vil påvirke verneverdiene vesentlig eller være i strid med verneformålet.

Konklusjon

Statsforvalteren i Innlandet endrer sitt vedtak av 13. august 2021 om dispensasjon fra verneforskriften for Endelausmyrene naturreservat. I det nye vedtaket har vi vurdert nml. §§ 8-12 slik:

§ 8 – kunnskapsgrunnlaget: vi er kjent med at Endelausmyrene naturreservat har et stort mangfold av arter, særlig fuglearter, som hekker i reservatet. Siden år 2000 er det ifølge Artskart registrert ca. 60 fuglearter i reservatet, hvorav ca. 40 av artene har hekket i reservatet. Snøen ligger vanligvis til midten av mai, og flertallet av fugleartene er naturlig nok registrert i reservatet etter snøsmelting. Etter august måned har som regel alle trekkfugler dratt fra området, og kun de stasjonere er igjen. Andre dyrearter i reservatet er brunbjørn, jerv, rødrev, hare, ulv, elg, gaupe, rådyr og villrein. Villrein bruker området på sesongbasis, og det har vært kalving i reservatet. Bjørn og ulv kommer som streifdyr, men de andre artene er relativt vanlige. Lisensjakt med løs hund i reservatet om høsten når våtmarksfuglene har forlatt området, på vinteren og på våren før våtmarksfuglene kommer, anses ikke å kunne påvirke verneverdiene nevneverdig. Heller ikke den begrensede lisensjakta av ulv uten hund i april og mai, som i liten grad forventes å berøre reservatet.

§ 9 – føre-var-prinsippet: dette prinsippet tillegges liten vekt, siden vi mener at vi kjenner til konsekvensene av en tillatelse til tiltaket.

§ 10 om samlet belastning: vi anser ikke at en tillatelse til lisensfelling av jerv og ulv med og uten bruk av løs hund vil føre til at den samlede belastningen blir for stor på reservatet. Det er få andre inngrep i reservatet, og det brukes i liten grad til forstyrrende aktiviteter. Dersom ulv og jerv blir mer vanlig i området, vil vår vurdering være annerledes i fremtiden.

§ 11 om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver vektlegges lite i denne saken da vi mener at aktiviteten ikke vil føre til noen miljøforringelse.

§ 12 om tidspunkt og driftsmetoder: tidspunktet for jakt på høst og vinter er akseptabelt, siden det er et viktig våtmarksområde vernet skal ivareta, og dette primært er i bruk i sommerhalvåret. Det er problematisk at lisensjakta for ulv pågår ut mai måned, men dersom bruk av løs hund begrenses til før 1. april i tillegg til at det er svært få ulver som er registrert i dette området, har vi vurdert at verneverdiene tåler lisensjakt på ulv uten bruk av løs hund.

Vi anser ikke at tiltaket strider mot verneformålet eller vil påvirke verneverdiene nevneverdig. Dermed er vilkårene for å kunne gi en tillatelse etter naturmangfoldloven § 48, første alternativ, oppfylt. Presedensvirkningen av et slikt vedtak vil være stor, men uproblematisk dersom det gjelder de samme verneverdiene, tidspunktene og konsentrasjon av jerv og ulv i området.

Det nye vedtaket lyder:

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48, første alternativ, endrer Statsforvalteren i Innlandet sitt vedtak av 13. august 2021 om dispensasjon fra verneforskriften for Endelausmyrene naturreservat punkt IV. 2 om tillatelse til å bedrive lisensjakt på jerv ved hjelp av løs hund i perioden 10. september 2021 til 15. februar 2022 og lisensfelling på ulv med bruk av løs hund i perioden 1. desember 2021 og til 31. mars 2022 og uten bruk av hund frem til 31. mai 2022. Følgende vilkår er knyttet til dispensasjonen:

- Tillatelsen gjelder for jaktlaget til Bjørn Sønsteby med nødvendige tillatelser for lisensfelling på jerv og ulv i området.
- Tillatelsen gjelder under lisensjaktperioden for jerv (10. september 2021 til 15. februar 2022) og ulv (1. desember 2021 til 31. mai 2022).
- Tillatelsen gjelder også for bruk av løs hund i forbindelse med lisensjakt på jerv i tidsrommet 10. september 2021 til 15. februar 2022 og i forbindelse med lisensjakt på ulv i tidsrommet 1. desember til 31. mars 2022.

- Tillatelsen gjelder kun under forutsetning om at rowiltnemnda åpner for lisensfelling av jerv og ulv i dette området. Dersom det ikke åpnes for lisensfelling av jerv og ulv, faller denne tillatelsen bort.

Dette vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 48, første alternativ, og gjelder kun i forhold til verneforskriften for Endelausmyrene naturreservat. Dere må selv avklare behovet for tillatelse etter annet lovverk og grunneieres tillatelse før tiltaket kan utføres.

Statsforvalteren viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottakelsen av dette brevet. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren.

Videre oppfølging

Siden Statsforvalteren ikke har tatt klagen fra NOAH til følge, oversendes den herved til Miljødirektoratet for videre behandling.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Erica Neby
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Søknad av 28. juli 2021 om lisensjakt og bruk av løs hund
- 2 Statsforvalterens dispensasjon av 13. august 2021 om lisensjakt og bruk av løs hund
- 3 NOAH sin klage av 3. september 2021

Kopi til:

PIHL AS	Postboks 113	2628	SJUSJØEN
Bjørn Sønsteby	Veldresagvegen 370	2386	BRUMUNDDAL
FURNES ALMENNING	Nordåsvegen 961	2387	BRUMUNDDAL
NOAH - FOR DYRS RETTIGHETER	Dronningens gate 13	0152	OSLO

Mottakerliste: